

valget, at Princippet: Hjælp til Selvhjælp er et godt Princip, og at man her ikke er gaaet for langt i det, som man fordrer af Selvhjælp.

Der var et enkelt Punkt, som jeg vilde tillade mig at drage frem, som slet ikke er kommet frem her, men som er kommet frem i Kommissionen fra et lille Mindretal der, det er den Tanke, om man ikke kunde knytte Kommunerne nærmere til denne Sag. I Kommissionen var den Tanke fremme at knytte Kreditforeningerne dertil; det har man ganske forladt og ladet Staten være ene om det. Men det forekom mig, at den Tanke, som det ærede Mindretal i Kommissionen havde, at knytte Kommunerne til denne Sag, har meget for sig. Der er sikkert ingen, der bedre end Kommuneraadene kunne føre det Tilsyn, som der skal føres med disse Jordlodder, og der er ingen, der bedre kan kritisere Ansøgningerne end disse. Men ganske vist skulde Kommunerne have nogle Rettigheder i dette Tilfælde, saa bør de ogsaa have nogle Pligter. Og i den Henseende er der et Forslag fra Mindretallet i Kommissionen, som jeg ikke skal udtale mig nærmere om, men som jeg dog vil henstille til Drøftelse i Udvalget. Naar Mindretallet i Kommissionen har ment, at dersom man interesserede Kommunerne i Sagen, kunde man undvære Amtskommissionerne, tror jeg ganske vist ikke, at Mindretallet har Ret. Jeg tror, at Amtskommissionerne alligevel blive nødvendige som Mellemlid mellem Laantagerne, Kommunerne og Staten. Men det er altsaa kun en Henstilling til det ærede Udvalg. — Jeg kan fuldt ud slutte mig til det i Beretningen fra det ærede nedsatte Udvalg i Fjor indtagne Standpunkt, at det er saa ny en Sag, vi ere inde paa, og saa stor en Sum, der er nævnt her i Folketingets Forslag, at det er for meget at vove den paa et saadant ganske nyt Forsøg. Jeg skal derfor meget anbefale, at man indskrænker sig til virkelig at gøre et Forsøg i mindre Maalestok.

Johnsen: Naar jeg har ønsket at faa Ordet ved denne Lejlighed, er det nærmest for at omtale en Sag, der, om den ikke findes at kunne komme ind under selve Lovforslaget, som det foreligger — hvad jeg dog ikke anser for helt udelukket — i alt Fald staar i en nær Forbindelse dermed. Saavel det foreliggende Lovforslag som det tidligere af Regeringen i Folketinget forelagte forudsætter, at Landarbejderen er i Besiddelse af en vis mindre Kapital. Men selv om han er raadig over

en saadan, vil det dog ikke overalt være lige let eller lige vanskeligt for ham at komme i Besiddelse af en Jordlod af passende Størrelse. Paa enkelte Steder, saadanne Steder, hvor Jorden er dyr og ikke let at faa til Købs, vil han ikke vel uden Støtte kunne komme i Besiddelse af en saadan Jordlod, som Lovforslaget forudsætter, og navnlig i saadanne Egne vil Lovforslaget jo kunne blive til Nytte. Derimod er der andre Egne, hvor det vil være lettere for Landarbejderen ved egen Hjælp med en mindre Kapital at faa Hus og Jord, saadanne Steder, hvor der snarere er Overflødighed end Mangel paa allerede eksisterende Huse, og Husmandskreditforeningerne have jo ved sine Udlaan lettet Erhvervelsen af slige Ejendomme. I saadanne Egne tror jeg næppe, at Lovforslaget vil faa synderlig stor praktisk Betydning. Det, det derfor overalt først og fremmest kommer an paa for Landarbejderen, er det, at han er i Besiddelse af en mindre Kapital, og det synes derfor at være ret nærliggende at begynde med det første at støtte og hjælpe ham til at komme i Besiddelse af en saadan Kapital, som i alle Tilfælde er nødvendig, men som han nu kun alt for ofte savner, skønt det i Virkeligheden ikke er vanskeligt for et Tyende ved Landbruget med de høje Lønninger, der gives nu til Dags, i forholdsvis kort Tid at erhverve en mindre Kapital. Jeg tror, at Oprettelsen af Tyendespareforeninger med Statens Anerkendelse og Støtte vilde i saa Henseende have stor Betydning. Tanken herom var jo allerede fremme i Landbo-kommissionen, men blev ikke ført videre; man indskrænkede sig til i Betænkningen at tilraade Oprettelsen af slige Foreninger. Saadanne Foreninger eksistere nu ogsaa enkeltvis hist og her, men de vilde sikkert blive mere almindelige og vokse hurtigt og stærkt frem, naar de kunde faa Statens Støtte. Foreningerne virke almindeligvis — i alt Fald kan jeg sige det om den, jeg kender nærmest til — hovedsagelig paa den Maade, at der i hvert Sogn haves Repræsentanter eller Kredsforstandere, som omkring ved Lønnings-tidene henvende sig til Tyender, dels direkte, dels gennem Husbonden med Opfordring til at indsatte en Del af den fortjente Løn gennem Foreningen, som sørger for, at Pengene blive anbragte i et solid Pengeinstitut til sædvanlig Sparekasserente. Desuden giver Foreningen en forhøjet Rente, Tillægsrente eller Sparepræmie, til de Sparere, som lade deres Indskud henstaa uop-sagte i den længere Aarrække. Midlerne